

„Tátorján és Darázs-fészek”

Munkám tervezett helyszíne a balatonkenesei Soós-hegy, és ennek az oldalában található, a Tátorján tanösvény mellett fekvő, alsó tatárlik. /lásd fotómelléletek/.

A projekt két összetartozó, egymást erősítő, de akár külön is megvalósítható installációból, és az ezekhez tartozó, összekapcsolt két rövidke performanszból áll.

A tervezett mű nagyobb része látható lesz majd nemcsak a helyszínről, hanem a környező, balatonparti településekről, a vízről és az elég forgalmas 71-es főútról is.

Tervezett időpont: 2009. 10. 05- től 10. 17-ig. Ezzel lehetőséget adva a kenesei önkormányzatnak, hogy egy őszi mulatsággal együtt kerüljön munkám bemutatásra. Esős idő esetén egy héttel későbbre kívánom tenni az installálást.

Építésnél és bontásnál a Soós-hegy teteje viszonylag jól megközelíthető egy kisutca felől. Teherautóval csupán az utolsó 50 métert nem lehet megtenni. A tatárlik pedig egy alsó utcából, kb 20-25 méterre közelíthető meg /lásd a térképmellékletben/.

Munkám részei:

Tátorján szélforgó: A 80 méter magas dombtetőre egy látványos mobil installációt terveztem. A kilátótól 90-100 méterre a temető irányában, az emlékoszloptól 25 méterre, a löszfal szakadéktól 6-7 méterre egy, a mellékelt fotókon is látható 30-40 cm mély, 3 méter átmérőjű természetes gödörben elhelyezett, acélrúddal lefékezett, festett, sajátos színvilágú, masszív szélforgó fog állni. /Tehát kis mozgásokat a kerék tud produkálni, közben pedig csattogni fog, a vasrúd miatt. Ezen a szerkezeten egy bádoggödör lóg, ami szintén zörög.

A forgó anyaga: A gerendázat akác. A lapátok több rétegben ragasztott borovi fenyő fémlappal megerősítve. Forgótengely: golyóscsapágy, hegesztett acélvégekkel és tengellyel.

Összeszerelés csapolással és állványcsavarokkal történik, és nem szegeléssel, hogy nagy terhelést is kibírjon. Ha vihar támadna.

Kiegészítő elemei: bádogg, tükör, izzók, szőlő, festett dézsa, betonkocka.

Az installációm teljes magassága a felső izzóval együtt 5 méter. A tartóállvány 3 méter magas, a lapátok szárral együtt 1,5 méter magasak. /Rajz, fotomontázs, látványtervek mellékelve/. Nappal tükrei és mozgása miatt messzire, akár Tihanyig, illetve másik irányba Aligáig is elvillódnak, éjszaka, mivel a kenesei partszakasz igen sötét, rugalmas, hibogó acélrudakra erősített izzói segítségével hívja fel magára a figyelmet. Az erőforrás egy a szélforgó alá elrejtett akkumulátor. Az építmény tájolása: Ny-ÉNy-i, tehát az oldalirányba nem forduló kerék lapátjait a leggyakrabban uralkodó széliránynak szembe fordítom. Az építmény 3 lábon áll.

Darázsfészek: A lenti installáció helyszíne a löszfal oldalába vájt 9 „tatárlik” egyike és az ahhoz vezető korábban lépcsővel kiépített kaptató utolsó másfél métere. Lényege egy sejtelmes fényt, édes szőlőillatot árasztó, őrző figurával ellátott misztikus hely létrehozása, melyből vörös must csorog. A barlang belsejét kibélelem nejlonnal, hogy a felhasznált vörös szőlő ne szennyezze be a világos löszet. Miután kibéleltem, telerakom a tatárlik belsejét 500-600 kg vörös szőlővel, illetve akkumulátorral működtetett erős halogén izzókkal és egy musttal teli hordót teszek a bejáratba. Végül a barlang elé elhelyezem az őrzőszobrot ,felakasztok néhány kénlapot és homokzsákokból mesterséges lövészárokszerű, mini Margitvonalat építek a lépcsők tetejére. Utalva ezzel a II. világháború alatt itt húzódó Margitvonalra. Igen sok helybéli és más magyar katona esett áldozatul a hegyen kialakított lövészárkokban, régi tatárlikokban. Elég sokáig megállítva a szovjet előrenyomulást.

Októberben reményeim szerint a darazsak is védeni fogják a szőlővel teli barlangot, ezért ennek a kisebbik installációnak, amely a tátorján szélforgót kíséri /de akár önállóan is működhet/ a darázsfészek nevet adtam.

Azért választottam az installációhoz a szőlőt, mert a helyi borok igen jók, csak hiányzik a reklám mellőlük, másrészt több évszázados hagyománya van Kenesén a szőlőtermesztésnek. Ezért választottam a legkorábbi időpontot, ami nagyjából egybeesik a szüreti időszakkal.

Performansz: Több performanszot is előadok, ezek összekapcsolódnak egymással. Egy sétára invitálok a megnyitás napján a közönséget este 7 órakor /tehát sötétedéskor/. Felveszek egy asztalos köpenyt, bakancsot, permetezőkalapot, kezemben a cserregő kereplő és zseblámpa, a zsebeimben 4-5 pohár és egy gyufásdoboz. A Soós-hegy lábától, a tátorján tanösvényen indulunk. Az első megálló a Darázsfészek. Felkapcsolom a barlang lámpáit és egy előre kikészített baltával szétverem a mustos hordó oldalát. Iszok a mustból, majd meggyújtom a kénlapokat. A must elindul a homokzsákok között és lefolyik a fák közé. Innen haladunk feljebb a vasrúddal lefékezett tátorján szélforgóhoz, amit remélhetőleg már csattogtat a szél /kb. 200-300 méternyi séta az egyembernyi széles ösvényen/. Felérünk, kihúzom a fékező rudat. Belemerítem az installáció oldalán lógó, musttal és szőlővel töltött vödörbe a poharamat és iszom. A maradékot kiöntöm.

Művem a játékra, az együttjátszásra, együttgondolkodásra épít. Szeretnék érzéseket, gondolatokat ébreszteni a helyről, a borról, a művészetről és a múlttól. Felhasználva ehhez a látványt, a szagokat, a tapintást és a zajokat. Mesélek, játszok, reklámozok. A célom, hogy értsék, a komoly dolgokat is lehet könnyeden, játékosan, együttjátszva újraélni. Művem másik célja, hogy felhívja a figyelmet a helyi borokra, eljátszva, kifigurázva az ország egyes területein oly divatos „kiöntöm, elégetem a portékát, mert nem éri meg” mentalitást.